

Projekt

z dnia 5 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SIEDLCE**

z dnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2026 - 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1153) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Miasta Siedlce uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Siedlce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Robert Chojecki

Załącznik do uchwały nr

Rady Miasta Siedlce

z dnia.....2025 r.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030

Wstęp

Przemoc domowa pozostaje jednym z kluczowych wyzwań społecznych, mających istotny negatywny wpływ na funkcjonowanie rodzin oraz bezpieczeństwo mieszkańców. Jej skutki obejmują szkody fizyczne i psychiczne, naruszenie praw i wolności człowieka oraz destabilizację relacji społecznych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, w tym ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673) oraz ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r., poz. 383), jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do podejmowania działań na rzecz ochrony osób doznających przemocy oraz oddziaływań skierowanych do jej sprawców.

W Mieście Siedlce wypracowano stabilny i funkcjonalny system przeciwdziałania przemocy domowej, oparty na współpracy Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego, Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, policji, instytucji systemu oświaty i ochrony zdrowia oraz innych podmiotów lokalnych. Zintegrowane działania pozwalają na sprawne rozpoznawanie zagrożeń, udzielanie kompleksowego wsparcia osobom doświadczającym przemocy oraz realizację programów korekcyjno-edukacyjnych adresowanych do sprawców. Wyzwania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej wymagają konsekwentnej pracy profilaktycznej, skutecznego systemu wczesnej identyfikacji problemu oraz zapewnienia dostępności specjalistycznej pomocy. Kluczowym elementem systemu jest interdyscyplinarna wymiana informacji oraz koordynacja działań, które gwarantują spójność i efektywność podejmowanych interwencji.

Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026–2030, zwany dalej „Programem”, stanowi kontynuację dotychczasowych działań Miasta Siedlce oraz rozwinięcie kierunków wyznaczonych przez obowiązujące przepisy prawne i potrzeby społeczności lokalnej. Jego celem jest dalsze wzmacnianie systemu ochrony i wsparcia, zwiększenie skuteczności działań prewencyjnych i interwencyjnych oraz zapewnienie bezpiecznych warunków życia osobom zagrożonym przemocą domową.

Rozdział 1.

Podstawy prawne programu

Podstawy prawne opracowania i realizacji Programu wynikają z obowiązujących aktów prawnych regulujących zadania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, ochrony osób jej doznających oraz działań wobec sprawców przemocy.

Zgodnie z art 6 ust. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, opracowanie i resalizacja lokalnych programów przeciwdziałania przemocy domowej należy do zadań własnych gminy i powiatu. Ustawa określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz nakłada obowiązek prowadzenia działań wobec sprawców, w tym programów korekcyjno-edukacyjnych.

Zadania gmin i powiatów w zakresie polityki społecznej, bezpieczeństwa mieszkańców oraz organizacji lokalnego systemu wsparcia wynikają również z:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1153),
- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 r., poz. 107 i 1907),
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r., poz. 1214 i 1302), która określa zasady udzielania wsparcia osobom i rodzinom w sytuacjach kryzysowych oraz zasady funkcjonowania jednostek pomocy społecznej realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

System przeciwdziałania przemocy domowej opiera się także na przepisach regulujących działalność służb i instytucji współpracujących, w szczególności:

- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r., poz. 2151),

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 1939 i z 2022 r., poz. 2600),
- ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2025 r., poz. 636 ze zm.),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r., poz. 978 i 1228),
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2025 r., poz. 46, ze zm.),
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r., poz. 383).

Kluczowym aktem prawnym jest również rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r., poz. 1870), które określa sposób prowadzenia interwencji oraz zasady współpracy międzyinstytucjonalnej.

Program pozostaje spójny z dokumentami strategicznymi wyznaczającymi kierunki działań na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w szczególności:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej (kolejne edycje publikowane w Monitorze Polskim),
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej Województwa Mazowieckiego,
- Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na poziomie lokalnym.

Program ma charakter długofalowy i stanowi narzędzie realizacji lokalnej polityki społecznej Miasta Siedlce. W zależności od zmieniających się uwarunkowań prawnych i społecznych przewidziane w nim działania mogą podlegać modyfikacjom, przy zachowaniu zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.

Rozdział 2.

Adresaci Programu

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Miasta Siedlce, ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) osób narażonych na wystąpienie przemocy domowej,
- 2) osób doświadczających przemocy domowej,
- 3) osób stosujących przemoc domową,
- 4) świadków przemocy domowej,
- 5) instytucji, służb oraz organizacji działających na terenie Miasta Siedlce, realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Rozdział 3.

Diagnoza w zakresie przemocy domowej

Przemoc domowa stanowi poważny problem społeczny o charakterze wielowymiarowym. Jej rozpoznanie jest utrudnione ze względu na specyfikę zjawiska — ofiary często nie zgłaszają przemocy lub rezygnują z dalszych działań po kontakcie z właściwymi służbami. Pomimo tych ograniczeń dane statystyczne gromadzone przez Komendę Miejską Policji w Siedlcach oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Siedlcach pozwalają wstępnie oszacować skalę problemu i ocenić jego dynamikę.

Ocenę sytuacji przedstawiono w czterech głównych obszarach:

- 1) liczba osób doświadczających przemocy,
- 2) liczba interwencji domowych,
- 3) liczba przestępstw kwalifikowanych z art. 207 Kodeksu karnego,
- 4) liczba zatrzymań sprawców oraz liczba wydanych nakazów natychmiastowego opuszczenia lokalu.

Do badania wykorzystano dane liczbowe dotyczące osób zidentyfikowanych jako doświadczające przemocy domowej w latach 2020–2024. Dane przedstawiono w układzie rocznym, z podziałem na trzy kategorie: ogółem, kobiety oraz mężczyźni.

W analizowanym okresie odnotowano wyraźny wzrost liczby osób doświadczających przemocy domowej. Liczba zgłoszeń wzrosła z 130 osób w 2020 r. do 235 osób w 2024 r., co stanowi około 0,32% mieszkańców miasta (przy populacji 72 780 osób, stan na 31.12.2024 r.). Najwyższy poziom w badanym okresie zanotowano w 2022 r., kiedy zidentyfikowano 242 osoby dotknięte przemocą. Po osiągnięciu tego szczytu w 2022 r. w 2023 r. odnotowano spadek do 205 osób, jednak 2024 rok przyniósł ponowny wzrost liczby zgłoszeń.

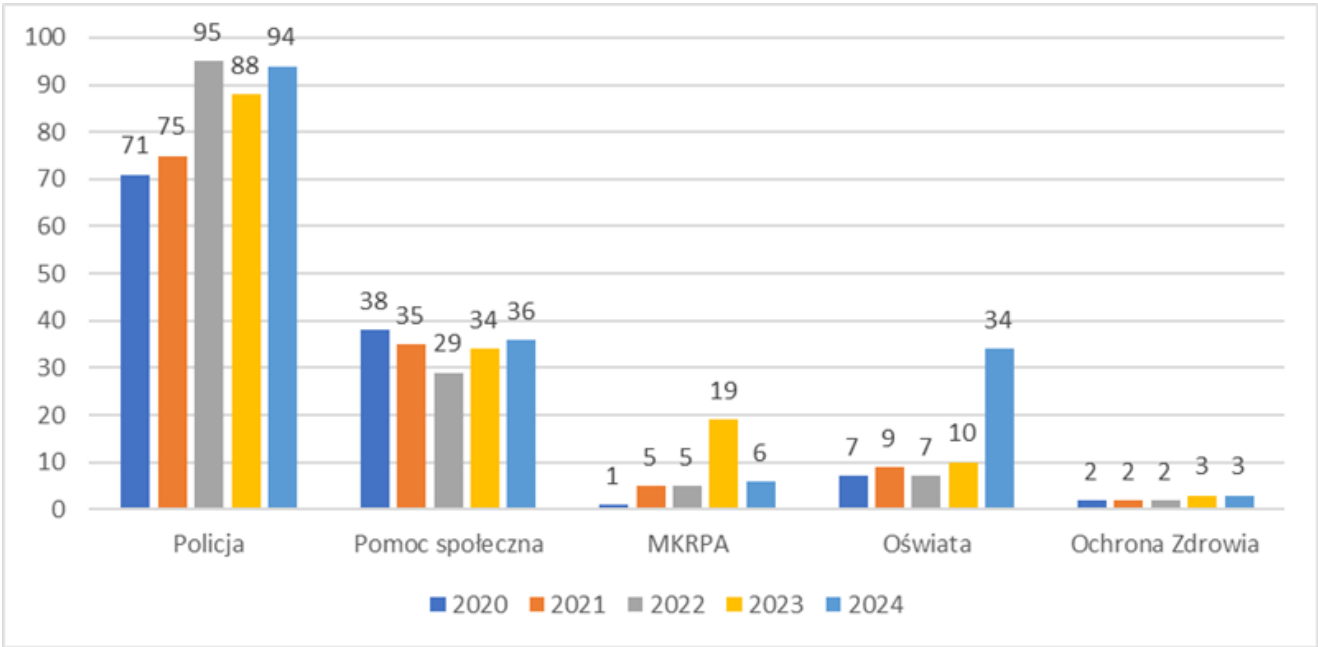
Warto podkreślić, że liczba zgłoszeń może zależeć nie tylko od faktycznej skali zjawiska, lecz także od dostępności instytucji wsparcia, poziomu świadomości społecznej oraz gotowości do ujawniania doświadczeń przemocy.

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Kobiety	103	117	184	164	174
Mężczyźni	27	22	58	41	61
Ogółem	130	139	242	205	235

Dane przedstawione w powyższej tabeli pokazują, że kobiety stanowią dominującą grupę osób zgłaszających doświadczenie przemocy domowej. Ich liczba wzrosła z 103 w 2020 r. do 174 w 2024 r., przy czym najwyższy poziom zanotowano w 2022 r. – 184 przypadki. Po niewielkim spadku w 2023 r. (164 osoby) w 2024 r. odnotowano ponowny wzrost liczby zgłoszeń. Liczba mężczyzn doświadczających przemocy domowej zwiększyła się z 27 osób w 2020 r. do 61 osób w 2024 r. Wzrost jest szczególnie widoczny w latach 2021–2022 oraz 2023–2024. Choć mężczyźni stanowią mniejszy odsetek osób dotkniętych przemocą, systematyczny wzrost zgłoszeń w tej grupie może wskazywać na rosnącą gotowość mężczyzn do ujawniania doświadczeń przemocy lub na skuteczniejsze rozpoznawanie takich przypadków przez instytucje.

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	118	126	138	153	169

Dane pokazują systematyczny wzrost liczby wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w Siedlcach w latach 2020–2024. Od 118 procedur w 2020 r. liczba ta zwiększyła się do 169 w 2024 r., co wskazuje na rosnącą identyfikację przypadków przemocy domowej oraz większą aktywność instytucji w zakresie interwencji i ochrony ofiar. Wzrost ten może być efektem zarówno zwiększonej świadomości społecznej, jak i lepszej dostępności wsparcia instytucjonalnego.

Wykres . Liczba procedur "Niebieskie Karty" wszczynanych przez organy do tego uprawnione

Dane dotyczące wszczynania procedur „Niebieskie Karty” w latach 2020–2024 wskazują na wyraźne różnicowanie aktywności poszczególnych instytucji. Największą liczbę procedur niezmiennie inicjuje Policja, która w całym badanym okresie pozostaje głównym podmiotem reagującym na przemoc domową. Widoczny jest trend wzrostowy – od 71 procedur w 2020 r. do 94 w 2024 r., z najwyższą wartością w 2022 r. (95).

Oznacza to utrzymującą się skuteczność policji w identyfikowaniu przypadków przemocy oraz stabilne zgłaszanie tych sytuacji przez mieszkańców.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej utrzymują stosunkowo stabilny poziom aktywności, z nieznacznymi wahaniami od 29 do 38 procedur rocznie. Najniższą liczbę odnotowano w 2022 r., po czym nastąpił ponowny wzrost. Wskazuje to na regularne zaangażowanie pracowników socjalnych, choć skala zgłoszeń jest mniejsza niż w przypadku Policji, co jest typowe dla krajowego systemu przeciwdziałania przemocy.

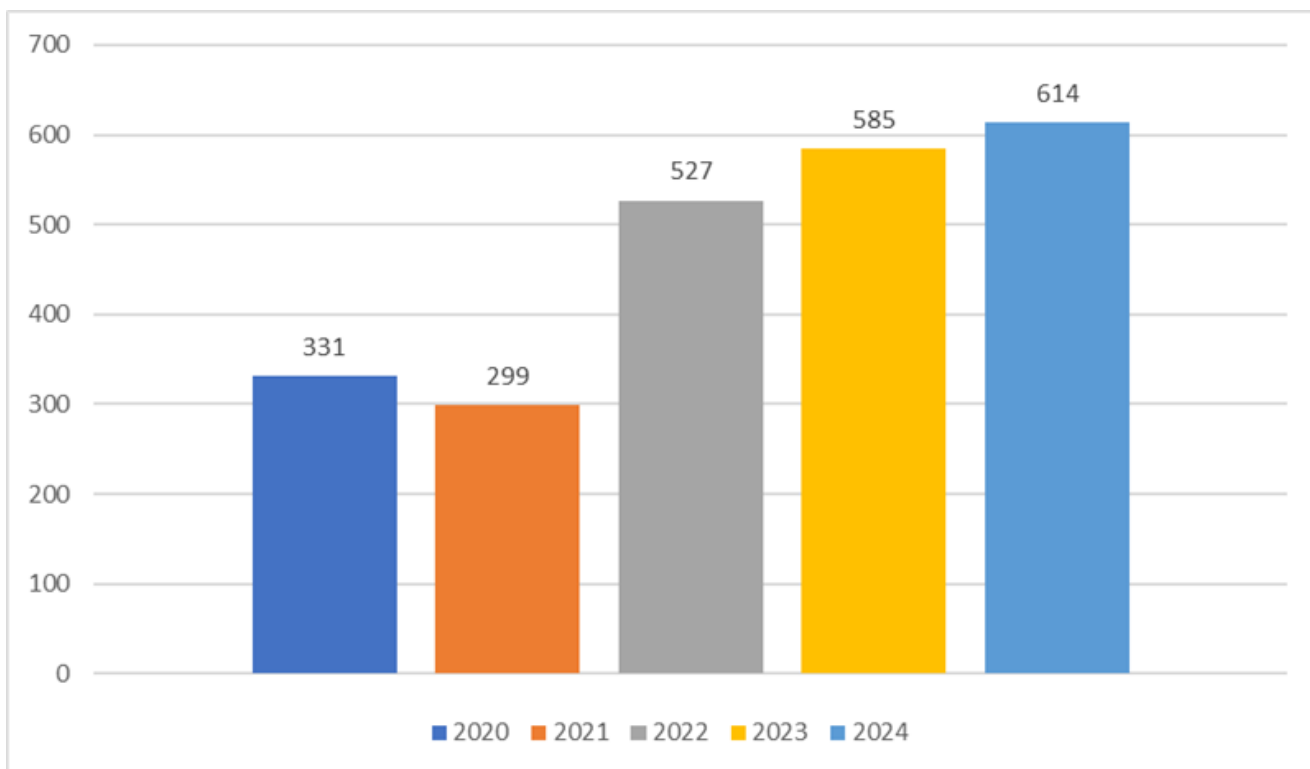
Wyraźną zmienność widać w działaniach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Liczba wszczętych procedur wahała się od 1 w 2020 r. do 19 w 2023 r., co może świadczyć o nasileniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu lub o większej skuteczności w ich wykrywaniu. Rok 2024 przyniósł spadek do 6 procedur, co potwierdza nieregularny charakter zgłoszeń związanych z uzależnieniami.

Najbardziej dynamiczny wzrost widoczny jest w sektorze oświaty. Po latach względnej stabilności (7–10 procedur rocznie), w 2024 r. odnotowano aż 34 wszczęcia. Tak istotny wzrost może wynikać z podniesienia kompetencji nauczycieli, wzrostu świadomości wśród uczniów oraz rozwijania programów profilaktycznych w placówkach edukacyjnych.

Instytucje ochrony zdrowia wszczynają procedury sporadycznie i liczby te pozostają niemal niezmiennie – 2 - 3 przypadki rocznie. Wskazuje to na nadal ograniczone identyfikowanie przemocy w kontakcie medycznym, co może wymagać dodatkowych działań szkoleniowych i organizacyjnych.

Wzrost liczby zgłoszeń może wynikać z poprawy dostępności pomocy instytucjonalnej, większej świadomości społecznej, działań edukacyjnych oraz zmian społecznych i ekonomicznych wpływających na dynamikę przemocy w rodzinie. Mimo to przemoc domowa pozostaje poważnym problemem społecznym w Siedlcach, a liczba zgłoszeń w ostatnich latach utrzymuje się na wysokim poziomie. 2024 rok potwierdza, że skala zjawiska ponownie rośnie, co wymaga kontynuacji i intensyfikacji działań profilaktycznych oraz pomocowych w kolejnych latach.

Na podstawie zgromadzonych danych i charakterystyki przypadków można wyróżnić grupy szczególnie narażone na przemoc domową. Należą do nich przede wszystkim dzieci, które często są świadkami przemocy lub stają się jej bezpośrednimi ofiarami. Kolejną grupą są osoby starsze, w tym osoby zależne od opiekunów, mogące doświadczać przemocy fizycznej, psychicznej lub zaniedbania. Istotną kategorię stanowią również osoby z niepełnosprawnościami, zależne od wsparcia innych osób i narażone na różne formy przemocy oraz zaniedbania.

Wykres . Liczba spotkań grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych

Dane dotyczące liczby spotkań grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2020–2024 pokazują wyraźny i systematyczny wzrost intensywności pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową. W 2020 r. odbyły się 331 spotkania, natomiast w 2024 r. było ich już 614, co oznacza niemal podwojenie liczby posiedzeń w ciągu pięciu lat. W 2021 r. odnotowano niewielki spadek do 299 spotkań, który można wiązać m.in. z ograniczeniami organizacyjnymi wynikającymi z pandemii. Kolejne lata przyniosły jednak bardzo dynamiczny wzrost – w 2022 r. liczba spotkań wzrosła do 527, w 2023 r. do 585, a w 2024 r. osiągnęła najwyższy poziom pięciolecia (614). Tendencja ta wskazuje na rosnące zaangażowanie zespołów w prowadzenie działań pomocowych oraz na większą liczbę rodzin wymagających wsparcia.

Wzrost liczby spotkań może świadczyć o kilku istotnych zjawiskach: o coraz lepszym rozpoznawaniu sytuacji przemocowych, o większej liczbie procedur „Niebieskie Karty” wymagających pracy zespołu, a także o zwiększonej aktywności służb i potrzebie częstszego monitorowania rodzin z wysokim poziomem ryzyka. Może to również odzwierciedlać wzrastającą świadomość społeczną i gotowość osób do ujawniania przemy, co generuje potrzebę intensyfikacji działań koordynacyjnych. Łącznie dane te wskazują, że system przeciwdziałania przemocy domowej w Siedlcach nie tylko rozwija się pod względem liczby zgłoszeń, lecz także skutecznie wzmacnia mechanizmy pracy z rodzinami, co jest kluczowe dla efektywności podejmowanych interwencji i długofalowej poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.

Interwencje domowe funkcjonariuszy KMP w Siedlcach (2020–2024)

W latach 2020–2024 funkcjonariusze Policji realizowali dużą liczbę interwencji domowych na terenie miasta. Dane przedstawiają się następująco:

	2020	2021	2022	2023	2024	Ogółem
Liczba interwencji domowych	1 835	1 695	1 628	1 841	1 075	8 074

Liczba interwencji w analizowanym okresie utrzymywała się na wysokim poziomie, co potwierdza znaczną skalę zjawiska.

Przestępstwa kwalifikowane z art. 207 Kodeksu karnego (znęcanie się)

W opisywanych latach odnotowano wzrost liczby przestępstw dotyczących znęcania się nad osobą najbliższą, co wskazuje na utrzymujące się wysokie nasilenie najpoważniejszych form przemocy domowej.

	2020	2021	2022	2023	2024	Ogółem
Liczba przestępstw	55	66	59	36	34	250

Zatrzymania osób stosujących przemoc w trybie art. 15a ustawy o Policji

	2020	2021	2022	2023	2024	Ogółem
Liczba zatrzymań	45	37	39	25	39	185

W porównaniu z okresem 2017–2019 odnotowano spadek liczby zatrzymań o 94 przypadki. Może to wynikać z upowszechnienia stosowania środków izolacyjnych wprowadzonych przepisami o natychmiastowym nakazie opuszczenia lokalu.

Nakazy natychmiastowego opuszczenia lokalu i zakazy zbliżania się

	2020	2021	2022	2023	2024	Ogółem
Liczba wydanych zobowiązań	1	4	5	5	20	35

Widoczna jest rosnąca liczba stosowanych środków ochrony osób pokrzywdzonych, co wskazuje na zwiększone wykorzystanie instrumentów prawnych wprowadzonych w ostatnich latach.

Wnioski wynikające z diagnozy:

1. Przemoc domowa w Siedlcach w latach 2020–2024 utrzymuje się na wysokim poziomie, a liczba osób doświadczających przemocy wzrosła o ponad 100 przypadków w porównaniu z rokiem 2020.

2. Dane policyjne za lata 2020–2022 potwierdzają dużą skalę interwencji oraz poważnych przestępstw związanych z przemocą domową.

3. Spadek liczby zatrzymań sprawców przemocy może wynikać ze stosowania nowych narzędzi prawnych, w tym nakazów natychmiastowego opuszczenia lokalu.

4. Rosnąca liczba wydawanych nakazów i zakazów zbliżania świadczy o zwiększającej się skuteczności ochrony osób pokrzywdzonych.

5. Dane jednoznacznie wskazują na konieczność kontynuowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, intensyfikacji działań profilaktycznych oraz dalszego wzmacniania systemu ochrony osób pokrzywdzonych.

Rozdział 4.

Analiza SWOT w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w mieście Siedlce

SWOT	Opis
Mocne strony / Zasoby	- Komenda Miejska Policji – realizacja interwencji domowych, zatrzymań sprawców, wydawanie nakazów natychmiastowego opuszczenia lokalu i zakazów zbliżania się - Doświadczenie osób realizujących procedury „Niebieskie Karty” - Procedury „Niebieskie Karty” – monitorowanie przypadków przemocy i koordynacja działań instytucji. - Poradnictwo psychologiczne, prawne oraz mediacje rodzinne. - Wsparcie organizacji pozarządowych i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. - Rosnąca liczba interwencji i procedur wskazuje na wzrost wykrywalności zjawiska.
Słabe strony / Problemy	- Niedobór miejsc w ośrodkach wsparcia i ograniczona dostępność specjalistów – brak wyspecjalizowanej organizacji pozarządowej zajmującej się stricte przeciwdziałaniem przemocy domowej - Trudności w dotarciu do osób najbardziej narażonych na doznawanie przemocy (dzieci, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami) - Niedostateczna profilaktyka w środowiskach ryzyka.
Szanse	- Możliwość zwiększenia liczby ośrodków wsparcia i specjalistów ds. przemocy w rodzinie. - Rozwój działań profilaktycznych i edukacyjnych w środowiskach ryzyka. - Wzrost świadomości społecznej. - Dalsze zacieśnienie współpracy między instytucjami oraz organizacjami

	pozarządowymi.
Zagrożenia	- Nierównomierny dostęp do wsparcia w różnych grupach społecznych. - Wzrost liczby przypadków przemocy bez proporcjonalnego zwiększenia zasobów wsparcia. - Trudności w monitorowaniu i skutecznej interwencji w środowiskach zamkniętych. - Ryzyko przemocy niewykrytej lub ukrytej z powodu obaw ofiar przed ujawnieniem.

Rozdział 5.

Cele szczegółowe i kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w mieście Siedlce

Cele szczegółowe:

1. Wzrost skuteczności działań w zakresie udzielania wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.
2. Wzrost skuteczności podejmowanych działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy domowej.
3. Wzrost wiedzy z zakresu zjawiska przemocy domowej oraz podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej na temat przemocy domowej i konieczności jej przeciwdziałania.
4. Wzrost wiedzy, umiejętności i kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz budowanie sieci wsparcia na terenie Miasta Siedlce.
5. Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej i rozwój kompetencji służb.
6. Zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.
7. Ograniczanie zachowań przemocowych i wspieranie zmiany postaw osób stosujących przemoc.
8. Podnoszenie świadomości społecznej i edukacja mieszkańców.

Rozdział 6.

Kierunki działań

Do zmierzenia stopnia wykonalności poszczególnych kierunków działań wskazano wskaźniki i oczekiwane mierniki:

Wskaźniki	2026 rok	
Liczba odbiorców zadań	MIERNIK	Co najmniej 300
Liczba przeprowadzonych kampanii	MIERNIK	Co najmniej 1
Liczba udzielonych porad	MIERNIK	Co najmniej 100
Zwiększenie wiedzy, umiejętności i kompetencji	MIERNIK	O co najmniej jeden stopień od diagnozy wejściowej
Liczba przeprowadzonych programów edukacyjno-korekcyjnych	MIERNIK	Co najmniej 1
Liczba przygotowanych materiałów edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych	MIERNIK	Co najmniej 1

Kierunek 1: Wzrost skuteczności działań w zakresie udzielania wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Zadanie	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram
Zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia	- Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK) - Mieszkania interwencyjne - Piecza zastępcza / Wioska SOS	MOPR, OIK, NGO	Liczba osób i rodzin objętych wsparciem Liczba dni pobytu Liczba miejsc interwencyjnych	01.2026–12.2030

Udzielanie natychmiastowego wsparcia	- Poradnictwo prawne, psychologiczne, medyczne - Dyżury telefoniczne - „Niebieskie Karty” - Grupy wsparcia - Sieć wsparcia NGO	OIK, MOPR, placówki ochrony zdrowia, NGO	Liczba osób objętych wsparciem Liczba godzin wsparcia Liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty” Liczba organizacji udzielających wsparcia	01.2026–12.2030
--------------------------------------	--	--	---	-----------------

Kierunek 2: Wzrost skuteczności podejmowanych działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy domowej

Zadanie	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram
Interwencje wobec sprawców	- Interwencje domowe - Nakazy opuszczenia lokalu, zakazy zbliżania się - Postępowania z art. 207 kk - Zatrzymania art. 15a ustawy o Policji	Policja, Prokuratura Rejonowa	Liczba interwencji Liczba wydanych zobowiązań Liczba postępowań Liczba zatrzymanych	01.2026–12.2030
Działania korekcyjne	- Programy korekcyjno-edukacyjne - Programy psychologiczno-terapeutyczne	Miejski Zespół Interdyscyplinarny, OIK	Liczba programów Liczba uczestników Liczba ukończonych programów	01.2026–12.2030

Kierunek 3: Wzrost wiedzy i świadomości społecznej

Zadanie	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram
Diagnoza i monitorowanie przemocy	Analiza danych statystycznych	OIK, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Liczba zdarzeń przemocy	01.2026–12.2030
Edukacja społeczna	- Kampanie społeczne - Profil w mediach społecznościowych - Spotkania w szkołach - Warsztaty kompetencji rodzicielskich - Materiały informacyjne	OIK, MOPR, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, NGO	Liczba kampanii Liczba spotkań i uczestników Liczba materiałów	01.2026–12.2030

Kierunek 4: Wzrost kompetencji przedstawicieli podmiotów i budowanie sieci wsparcia

Zadanie	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram
Szkolenia pracowników	Organizacja szkoleń dla instytucji przeciwdziałających przemocy	OIK, MOPR, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, Pełnomocnik	Liczba szkoleń	01.2026–12.2030

Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	Superwizje dla specjalistów	Prezydenta, NGO OIK, Pełnomocnik Prezydenta	Liczba spotkań i godzin superwizyjnych Liczba uczestników	01.2026–12.2030
Budowanie spójnego systemu wsparcia	- Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego - Posiedzenia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Aktualizacja Siedleckiej Ścieżki Pomocowej	Miejski Zespół Interdyscyplinarny, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik Prezydenta, OIK	Liczba posiedzeń Liczba uczestników Liczba wydanych procedur i materiałów	01.2026–12.2030

Rozdział 7.

Potencjał instytucjonalny i zasoby ludzkie w przeciwdziałaniu przemocy domowej w Siedlcach

Na terenie miasta Siedlce funkcjonuje szeroka sieć instytucji, organów oraz organizacji, które podejmują działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Instytucje te realizują zarówno bezpośrednie wsparcie dla osób dotkniętych przemocą, jak i działania profilaktyczne, edukacyjne oraz interwencyjne wobec sprawców przemocy.

Kluczowe instytucje i zakres ich działań:

· **Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPR Siedlce** zapewnia interwencję kryzysową, specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne i psychiatryczne, prowadzi grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy oraz mieszkania interwencyjne. OIK opracowuje programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne dla sprawców przemocy, a także dba o bezpieczeństwo dzieci poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej. Ponadto ośrodek uruchamia procedury „Niebieskie Karty”. Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach odgrywa kluczową rolę w lokalnym systemie przeciwdziałania przemocy domowej, a jego znaczenie dodatkowo wzrosło wraz z przejęciem zadań z tego zakresu na obszarze powiatu siedleckiego. Rozszerzenie kompetencji OIK oznacza, że Ośrodek realizuje obecnie działania nie tylko na rzecz mieszkańców miasta Siedlce, lecz także wspiera rodziny z terenów gmin powiatu, zapewniając im dostęp do specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej oraz interwencyjnej. Przejęcie tych obowiązków przyczyniło się do zwiększenia spójności systemu wsparcia na poziomie lokalnym, ujednoliciło standardy pracy oraz usprawniło koordynację działań międzyinstytucjonalnych, co ma znaczenie w szczególności, kiedy procedury dotyczą mieszkańców powiatu będących uczniami w szkołach w mieście Siedlce. OIK stał się centralnym punktem interwencji kryzysowej i procedury „Niebieskie Karty” w powiecie, co umożliwia skuteczniejsze monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych przemocą oraz szybsze podejmowanie działań ochronnych.

· **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach** realizuje diagnozę sytuacji rodzinnej, udziela wsparcia finansowego i rzeczowego, jego pracownicy uczestniczą w procedurach „Niebieskie Karty” oraz zabezpieczają dzieci w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia.

· **Miejski Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno-pomocowe** prowadzą działania interwencyjne w środowiskach dotkniętych przemocą, rozpowszechniają informacje o dostępnej pomocy, opracowują i realizują indywidualne plany pomocy, monitorują sytuację rodzin, realizują procedurę „Niebieskie Karty” oraz prowadzą kampanie edukacyjno-informacyjne. W okresie obowiązywania poprzedniego programu oraz w związku ze wzrostem liczby zgłoszeń dotyczących przemocy domowej, skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Siedlcach ulegał stopniowym modyfikacjom, mającym na celu zwiększenie efektywności jego pracy oraz lepsze dostosowanie struktury Zespołu do aktualnych potrzeb mieszkańców. Zmiany obejmowały zarówno **poszerzenie reprezentacji instytucjonalnej (Żandarmeria Wojskowa, Wioska Dziecięca SOS)**, jak i **wzmocnienie zespołu o nowych specjalistów**. Do współpracy włączono dodatkowych przedstawicieli służb pracujących bezpośrednio z rodzinami zagrożonymi przemocą, w tym przedstawicieli placówek oświatowych, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych.

· **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** działa w zakresie przeciwdziałania przemocy, alkoholizmowi i narkomanii oraz uruchamia procedury „Niebieskie Karty”.

· **Prokuratura Rejonowa w Siedlcach** prowadzi i nadzoruje postępowania związane z przemocą domową, występuje jako oskarżyciel publiczny i może zatrzymać osoby podejrzane o popełnienie przestępstwa.

· **Komenda Miejska Policji w Siedlcach** przyjmuje zgłoszenia przemocy domowej, podejmuje interwencje, wydaje nakazy natychmiastowego opuszczenia lokalu i zakazy zbliżania się oraz prowadzi postępowania przygotowawcze w sprawach znęcania nad rodziną, jej funkcjonariusze uczestniczą w procedurach „Niebieskie Karty”.

· **Placówki ochrony zdrowia** wykrywają sygnały przemocy podczas wywiadów lekarskich, informują o dostępnej pomocy i mogą uruchamiać procedury „Niebieskie Karty”.

· **Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczno i placówki oświatowe** zapewniają wsparcie pedagogiczne i psychologiczne, uruchamiają procedury „Niebieskie Karty”, realizują projekty profilaktyczne i warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie.

Miasto Siedlce dysponuje wykwalifikowanymi specjalistami, którzy wchodzi w skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Specjaliści ci stale podnoszą swoje kwalifikacje, co pozwala na skuteczne udzielanie wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą domową, prowadzenie działań interwencyjnych i profilaktycznych oraz koordynację działań międzyinstytucjonalnych.

Rozdział 8.

Potencjał w sferze organizacji pozarządowych działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:

Na terenie Miasta Siedlce działa szereg organizacji pozarządowych, które wspierają osoby doświadczające przemocy domowej oraz rodziny dotknięte problemem uzależnień, nie mniej jednak nie ma jednej organizacji zajmującej się tylko działaniami skierowanymi do osób w zakresie przemocy domowej. Organizacje te pełnią kluczową rolę w systemie przeciwdziałania przemocy, oferując pomoc psychologiczną, prawną, socjalną oraz terapeutyczną, a także prowadząc działania profilaktyczne i edukacyjne. Włączenie sektora pozarządowego w lokalny system wsparcia pozwala nie tylko na zwiększenie dostępności pomocy dla osób potrzebujących, lecz również na skuteczniejsze reagowanie na złożone problemy rodzinne, w których często współistnieją przemoc i uzależnienia.

Lp.	Nazwa organizacji	Rodzaj oferowanego wsparcia
1	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób dotkniętych Chorobą Alkoholową, Narkomanią i Hazardem „Szansa”	Wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, osób współuzależnionych i dotkniętych przemocą fizyczną i psychiczną; praca profilaktyczno-terapeutyczna z nastolatkami
2	Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Styl Życia”	Propagowanie zdrowego stylu życia; upowszechnianie wiedzy o chorobie alkoholowej; zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży
3	Siedleckie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Uzależnionych „Powrót z U”	Organizowanie działań profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie narkomanii, alkoholizmu oraz innych patologii społecznych (przemoc, lekomania, nikotynizm, uzależnienie od Internetu, patologiczny hazard)
4	Caritas Diecezji Siedleckiej – Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem	Konsultacje prawne, psychologiczne i psychiatryczne; pomoc finansowa i rzeczowa; mieszkania interwencyjne; doradztwo zawodowe
5	Teen Challenge Chrześcijańska Misja Społeczna	Konsultacje psychologiczne; terapie uzależnień indywidualne i grupowe, pobyty zamknięte; pomoc w kryzysie bezdomności; pomoc rzeczowa (np. łożnia)
6	Fundacja Rozwoju i Edukacji „Skrzydła”	Profilaktyka uzależnień dzieci i młodzieży; warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze; konsultacje indywidualne
7	Fundacja „(ZA)opiekowani”	Wsparcie dzieci i rodzin w trudnej sytuacji życiowej,

		doradztwo i terapia specjalistyczna
8	Fundacja „Nieprzeciętni”	Pomoc psychologiczna, wsparcie w sytuacjach kryzysowych, organizacja warsztatów edukacyjnych i profilaktycznych
9	Siedlecka Wioska Dziecięca SOS	Zapewnienie bezpiecznego schronienia dzieciom z rodzin uwikłanych w problem przemocy, wsparcie wychowawcze i terapeutyczne

Rozdział 9.

Finansowanie Programu

Realizacja Programu będzie zapewniona ze środków finansowych pochodzących z budżetu Miasta Siedlce, w tym środków przeznaczonych na zadania ujęte w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Działania Programu mogą być również wspierane przez środki pochodzące z Programu współpracy Miasta Siedlce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami realizującymi zadania publiczne, a także z dotacji celowych z budżetu państwa przekazywanych na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat. Dodatkowe finansowanie może pochodzić z dotacji Wojewody Mazowieckiego, środków Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej, funduszy unijnych oraz innych funduszy strukturalnych.

Rozdział 10.

Nadzór nad realizacją Programu

Za prawidłowe wykonanie i realizację Programu odpowiadają organy Miasta Siedlce, w szczególności:

1. **Rada Miasta Siedlce** – sprawująca nadzór w zakresie zgodności Programu z lokalną polityką społeczną oraz przyjmująca sprawozdania z jego realizacji,

2. **Prezydent Miasta Siedlce** – odpowiedzialny za wdrożenie Programu, koordynację działań jednostek miejskich oraz nadzór bieżący nad jego realizacją.

Rozdział 11.

Ewaluacja Programu

Realizacja Programu będzie monitorowana w sposób ciągły, natomiast coroczne sprawozdanie z jego wykonania będzie przygotowywane w formie pisemnej i przekazywane do dnia **30 marca każdego roku**. Podmiotem odpowiedzialnym za opracowanie sprawozdania jest **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach**. Ewaluacja Programu będzie prowadzona w zależności od potrzeb, w szczególności w przypadku zmian w otoczeniu prawnym, pojawienia się nowych wyzwań społecznych lub konieczności dostosowania działań do aktualnej sytuacji mieszkańców.

Zakończenie

Program stanowi kompleksową odpowiedź na wyzwania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ochroną osób jej doświadczających. Oparty na aktualnych regulacjach prawnych, rzetelnej diagnozie lokalnych potrzeb i danych statystycznych, wyznacza kierunki działań wzmacniających bezpieczeństwo mieszkańców oraz rozwój spójnego, interdyscyplinarnego systemu wsparcia.

W ostatnich latach odnotowano wyraźny wzrost liczby zgłoszeń dotyczących przemocy domowej, a także zwiększoną aktywność służb i instytucji zaangażowanych w prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”. Jednocześnie rośnie liczba interwencji, zatrzymań sprawców oraz działań realizowanych przez grupy diagnostyczno-pomocowe. Zjawiska te potwierdzają zarówno dużą skalę problemu, jak i coraz skuteczniejszą identyfikację przypadków przemocy. Wzmocnieniu uległ również lokalny system wsparcia – w tym rola Ośrodka Interwencji Kryzysowej, który przejął zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie siedleckim, poszerzając dostępność usług i profesjonalnej pomocy.

Program wyznacza cele i zadania, które mają na celu dalsze doskonalenie działań interwencyjnych, rozbudowę sieci wsparcia, rozwój profilaktyki oraz stałe podnoszenie kompetencji specjalistów. Zawarte w nim kierunki działań podkreślają kluczową rolę współpracy międzyinstytucjonalnej oraz aktywne zaangażowanie organizacji pozarządowych, które stanowią istotne uzupełnienie systemu pomocowego.

Realizacja Programu wymaga konsekwentnej współpracy miasta, służb publicznych, organizacji pozarządowych i całej społeczności lokalnej. Tylko skoordynowane i oparte na wspólnych standardach

działania mogą zapewnić osobom zagrożonym przemocą realną ochronę, a sprawcom – skuteczne oddziaływania korekcyjne oraz możliwość zmiany zachowań. Program na lata 2026–2030 jest dokumentem otwartym i podlegać będzie bieżącemu monitorowaniu oraz dostosowywaniu do zmieniających się potrzeb mieszkańców. Jego nadrzędnym celem pozostaje tworzenie bezpiecznego, wrażliwego i odpowiedzialnego środowiska, w którym każda osoba doświadczająca przemocy otrzyma szybką, profesjonalną i skuteczną pomoc.

Uzasadnienie

Przemoc domowa stanowi jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla bezpieczeństwa, zdrowia psychicznego i fizycznego oraz integralności rodziny. Zapobieganie temu zjawisku oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom doznającym przemocy domowej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, wynikających w szczególności z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz ustaw regulujących funkcjonowanie samorządu terytorialnego i systemu pomocy społecznej.

Celem *Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026–2030* jest stworzenie spójnego, wieloletniego i interdyscyplinarnego systemu działań usprawniających zarówno prewencję zjawiska przemocy, jak i skuteczną pomoc oraz ochronę osobom jej doświadczającym. Program uwzględnia aktualne potrzeby lokalnej społeczności, dotychczasowe doświadczenia instytucji działających na terenie miasta, a także obowiązujące standardy krajowe i rekomendacje specjalistów z obszaru przeciwdziałania przemocy.

Program określa cele strategiczne i operacyjne oraz zestaw działań w obszarach:

- profilaktyki i edukacji społecznej,
- wczesnej identyfikacji przypadków przemocy,
- poprawy skuteczności interwencji,
- kompleksowej pomocy i ochrony osobom doznającym przemocy,
- oddziaływań korekcyjno–edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc,
- współpracy międzyinstytucjonalnej i podnoszenia kompetencji kadr.

Realizacja Programu pozwoli na wzmocnienie efektywności działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców Siedlec, usprawni przepływ informacji między instytucjami oraz zapewni większą dostępność specjalistycznego wsparcia dla osób zagrożonych i dotkniętych przemocą domową. Dokument wyznacza również kierunek rozwoju lokalnej polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy na najbliższe lata, co umożliwi planowanie adekwatnych zasobów, monitorowanie postępów oraz dokonywanie systematycznej oceny podejmowanych interwencji.

Przyjęcie Programu jest niezbędne do kontynuacji działań profilaktycznych i interwencyjnych realizowanych przez Miasto Siedlce oraz stanowi podstawę do skutecznego koordynowania pracy służb, jednostek organizacyjnych samorządu, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom doznającym przemocy domowej. Biorąc pod uwagę powyższe przedkłada się do akceptacji projekt Programu.